

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
20/61	Planutvalget	15.09.2020
20/115	Kommunestyret	17.09.2020

LOKAL FORSKRIFT FOR SPREDT AVLØP

Kommunedirektørens innstilling

Ørland kommune vedtar med hjemmel i forurensningsloven § 9, jf. forurensningsforskriften § 12-6, *Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg, Ørland, Indre Fosen, Åfjord og Osen kommuner, Trøndelag* som fremlagt.

Sakens bakgrunn og innhold

EUs rammedirektiv for vann er tatt inn i norsk rett gjennom vannforskriften. Vannforskriften setter forpliktende mål for miljøtilstanden i alt vann og gir føringer for utarbeidelsen av regionale vannforvaltningsplaner.

Kommunene på Fosen inngår i vannregion Trøndelag og Nordre Fosen vannområde. Det er utarbeidet en regional vannforvaltningsplan for vannregion Trøndelag som kommunene skal legge til grunn for sin planlegging. Planen er under rullering, og ny plan vil bli gjeldende fra 2022.

Nordre Fosen vannområde er organisert med en politisk styringsgruppe med representanter fra hver av kommunene, samt en prosjektgruppe med representanter fra kommunenes administrasjon. Gruppen arbeider i fellesskap med utarbeidelse av forskrift, tiltaksplaner, oppfølgingsplaner og saksbehandlingsrutiner.

Dagens situasjon

Det er registrert ca. 7000 private avløpsanlegg på Fosen som ikke er knyttet til det kommunale avløpsnettet i dag. Svært mange av kloakkutslippene fra spredt bebyggelse har dårlig rensing og tilfredsstillende ikke dagens krav til utslipp. Opprydding i private avløpsanlegg er dermed et svært viktig tiltak for å følge opp vannforvaltningsplanen.

For å forenkle arbeidet med oppfølging av eksisterende utslipp og etablering av nye utslipp i tråd med oppdaterte renskrav er det behov for utdyping av regelverket, både for eiere av avløpsanlegg, saksbehandlere og entreprenører. Dette gjøres gjennom vedtak av en lokal forskrift som erstatter forurensningsforskriften § 12-7 til § 12-13.

Forskriften skal beskytte vannressursene i kommunen mot forurensing som kan skade resipient og brukerinteresser, å gi kommunen hjemmel for å kreve nødvendig forbedring av eksisterende utslipp, og sikre likebehandling og forutsigbarhet i saksbehandlingen.

Sonekart

Det er utarbeidet et sonekart til støtte for forskriften. Kartet er vedlagt saken og vil som tilgjengeliggjøres elektronisk gjennom kommunes kartløsning, slik at eiere av avløpsanlegg og entreprenører enkelt kan finne ut hvilke krav som gjelder for det enkelte utslipp. Sonekartet er kunnskapsbasert og vil ikke være gjenstand for høring. Det tas sikte på å oppdatere kartet kontinuerlig på bakgrunn av ny kunnskap.

På bakgrunn av sonekartet er det utarbeidet et utkast til tiltaksplan for spredte avløp hvor oppfølging av utslipp i de mest sårbare områdene i kommunen prioriteres. Planen skal legges ut på høring og kommer til behandling som separat sak.

Tidligere saksgang

Forslag til *Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg, Ørland, Indre Fosen, Åfjord og Osen kommuner, Trøndelag* ble av kommunene vedtatt lagt ut på høring og offentlig ettersyn i perioden 01.05.20-30.06.20, jf. forvaltningsloven § 37 annet ledd:

Osen kommune, Formannskapet i møte 31.03.20, sak 25/20

Åfjord kommune, Utvalg for Vekst og Utvikling i møte 15.04.20, sak 4/20

Ørland kommune, Planutvalget i møte 31.03.20, sak 20/18

Indre Fosen kommune, Arealutvalget i møte 28.04.20, sak 25/20

Høringen ble kunngjort i Fosna-Folket og på kommunenes hjemmesider i tillegg til at regionale og lokale høringsparter som ble ansett berørt av forskriften ble direkte varslet.

Høringsinnspillene er vurdert av saksbehandlergruppa, og det har vært e-post behandling av saken i styringsgruppa, da det ikke lot seg gjøre med et fysisk møte. Styringsgruppa behandlet også saken før den ble sendt på høring.

Vurdering

Innen høringsfristen hadde det kommet to skriftlig innspill til forskriften. Disse er vedlagt saken og vurdert i tabellen under:

Høringsinstans og merknad	Vurdering
NORoption AS	
Mener § 16 (Krav til drift og vedlikehold) må endres slik at minimumsfrekvensen for service og vedlikehold blir «årlig» der det i utkastet står «halvårlig».	Tas inn.
Om nasjonalt tillegg (Sintef sertifisering o.l) tilsier hyppigere service og vedlikehold for det gjeldende avløpsanlegg må dette være styrende. I tillegg vil et serviceoppdrag gi indikasjon på om hyppigere vedlikehold trengs.	Følgende tekst tas inn under tabellen: <i>Der godkjenning fra nasjonalt godkjenningsorgan anbefaler hyppigere service eller vedlikehold skal dette være styrende.</i>

Årlig service og vedlikehold må også inkludere kontroll av pumper o.l i infiltrasjonsanlegg. (Støtbelaster, pumpekum o.l)	Innarbeides i tabell. Tabellen gjennomgås og flere punkter krysses av.
Indre Fosen kommune, Arealutvalget	
<u>§ 4. Definisjoner:</u> Savner begrep/navn på vann som har vært gjennom renseanlegget, og som evt. slippes ut i sjø eller vassdrag. I forskriften brukes både avløpsvann og utslippsvann om dette, men ikke konsekvent.	Utslippsvann brukes kun i § 18, dette kan endres til avløpsvann.
Kunne også ønske definisjon av: - Filterbedanlegg (regner med det er det samme som våtmarksfilter) - Gråvannsanlegg - Utslippsvannet - Diffust utslipp	y) <i>Filterbedanlegg</i>: Konstruert våtmarksfilter - kan tas inn i § 4. Våtmarksfilter i § 13 erstattes med filterbedanlegg og anlegg legges til filterbed i § 18. Gråvann er allerede definert. Ikke nødvendig om begrepet utslippsvann fjernes z) <i>Diffust utslipp</i>: Avløpsvannet ledes ut i grunnen før det når fram til resipienten - kan tas inn i § 4.
<u>§ 6. Innhold i søknad om utslippstillatelse:</u> Er det slik at søker først må varsle naboer, som så skal sende eventuelle uttalelser innen fristen på 4 uker til søker? Søker skal lagre disse uttalelsene og legge dem ved søknaden når denne så sendes til kommunen. Dette virker sårbart for om søker skulle rote bort uttalelser. Dersom dette er riktig tolkning bør det stå i punkt h: oversikt over hvem som er varslet.,	Ja, slik er det og kommentaren er betimelig, men § 6 er gjengitt slik den står i forurensnings-forskriften § 12-4 som kommunen ikke har hjemmel til å endre.
<u>§ 11. Utslippsstedet:</u> Utslipp for avløpsvann fra avløpsanlegg skal lokaliseres slik: a) Utslipp til sjø og innsjø: minst 2 m under sjøkartnull/laveste vannstand, minst 5 m fra land og minst 200 m fra allment benyttet badeplass,	

Dette er et unødvendig strengt krav for gråvannsanlegg. Vi foreslår å føye til i slutten av punkt a): «<i>Dette kravet (punktet) gjelder ikke gråvannsanlegg</i>».	Tar inn «<i>for gråvann kan kravene lempes etter en nærmere vurdering av utslippssted og anleggstype</i>»
<u>§ 13. Godkjente renseløsninger:</u> Avhengig av stedlige forhold og anleggets formål kan følgende renseløsninger godkjennes: a) Slamavskiller med - direkte utslipp til mindre følsom sjøresipient (sone 5) - naturlig infiltrasjon i grunn - jordhauginfiltrasjonsanlegg - våtmarksfilter med forfilter og tett membran For gråvannsrensing bør vel også våtmarksfilter uten forfilter kunne godkjennes? Våtmarksfilter er gjerne aktuelt der stedige masser er for tett for infiltrasjon. Dersom det er tett leire i bunn og sider på anlegget skulle det ikke være behov for membran. Foreslår følgende tillegg: - våtmarksfilter med forfilter og tett membran, <i>eller annen sikker tettelse</i>. For gråvann bør det vel også åpnes for en løsning med flere dammer etter hverandre. Dette er en enkle og driftssikker løsning med tilstrekkelig renssevne. Foreslår tilleggspunkt: -<i>rensedammer for gråvann.</i>	Tas inn Tas inn Tas inn
<u>§ 14. Krav til planlegging, prosjektering, dokumentasjon og utforming:</u> Drikkevannskilder som kan bli berørt av et planlagt utslipp skal kartlegges og inntegnes i søknaden. Det skal innhentes opplysninger om type, plassering og tilstand for disse. Før kommunen kan gi utslippstillatelse må det dokumenteres at drikkevannskilder ikke kan bli påvirket av utslippet. Dokumentasjonen skal gjennomføres av fagkyndig firma med	

særskilt kompetanse innen avløpsrensing og drikkevannsbeskyttelse. Vi tolker dette slik at for alle prosjekter skal det dokumenteres at det ikke er noen drikkevasskilder som blir påvirket. Og det er ikke nok at den som gjennomfører dette er fagkyndig eller fagekspert, vedkommende må representere et firma. Dette virker som et urimelig strengt krav, for eksempel dersom noen vil anlegge infiltrasjon av gråvann i et område helt uten brønner eller andre drikkevannskilder i nærheten eller nedstrøms.	Forskriftens intensjon er at kravet gjelder <u>dersom</u> drikkevannskilder kan bli påvirket. Bestemmelsen kan spisses ved å endre teksten til «disse drikkevannskildene» i femte ledd, tredje punktum.
<u>§ 16. Krav til drift og vedlikehold:</u> Slamavskillere tilknyttet helårsbolig eller fritidsbolig skal tømmes helt for slam etter behov, ikke sjeldnere enn henholdsvis hvert andre og fjerde år, iht. den til enhver tid gjeldende forskrift for tømming av slamavskillere, minirensesanlegg og tette tanker mv. Vi foreslår følgende tillegg: <i>Anlegg for kun gråvann tømmes etter behov.</i> (evt. tømmes hvert tiende år). (konkret erfaring fra gråvanns-anlegg for helårsbolig med gjennomsnittlig 4 beboere viser 20 cm sedimentert i løpet av 15 år).	Tas ikke inn. Det er ikke ønskelig med tømming sjeldnere enn hvert fjerde år, heller ikke for gråvann.

Endringer som følger av vurderingene over er innarbeidet i forskriften som er vedlagt saken. Alle endringer er markert med rød skrift i forskriften.

Vurdering etter naturmangfoldloven (nml.)

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved all utøving av offentlig myndighet.

Forskriften bidrar til å bedre kunnskapsgrunnlaget (nml. § 8) før tiltak iverksettes. Dette bidrar til å forhindre negative miljøvirkninger, og føre-var-prinsippet (nml. § 9) kommer derfor ikke til anvendelse. Forskriften vil videre bidra til å redusere samlet miljø belastning på økosystemet (nml. § 10). Det er dermed ikke nødvendig med vurdering etter mnl. §§ 11 og 12 (Kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder).

Vurdering i et folkehelseperspektiv

Fastsettelse av forskriften vurderes kun å ha positive virkninger på folkehelsen ettersom vannkvaliteten i bekker, vann og sjø forbedres samtidig som forurensning til drikkevann reduseres.

Oppsummering:

Vedtak av en lokal forskrift som erstatter forurensningsforskriften § 12-7 til § 12-13 gir kommunene et godt verktøy i arbeidet med å gi utslippstillatelser generelt, og i arbeidet med opprydding i spredt avløp spesielt. En lokal forskrift sikrer også likebehandling og forutsigbarhet for huseiere i spredt bebyggelse ved krav til etablering av private renseløsninger. Det å sørge for at innbyggernes investeringer i nye/oppgradering av avløpsanlegg betaler seg i form av god rensing, er god samfunnsøkonomi og svært viktig for å ivareta godt vannmiljø i fremtiden.

Vedlegg

- 1 Lokal forskrift for spredt avløp
- 2 Sonekart Ørland kommune
- 3 Høringsuttalelse NORoption AS
- 4 Høringsuttalelse Arealutvalget Indre Fosen

Saksprotokoll i Planutvalget - 15.09.2020

Behandling:

Votering

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Ørland kommune vedtar med hjemmel i forurensningsloven § 9, jf. forurensningsforskriften § 12-6, *Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg, Ørland, Indre Fosen, Åfjord og Osen kommuner, Trøndelag* som fremlagt.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 17.09.2020

Behandling:

Fredrik Sandness (AP) meldte seg inhabil under behandling av saken, da representanten er eier i et av firmaene som har kommet med høringsinnspillsom som er tatt med inn i forslaget til forskrift.

Kommunestyret godtok representantens ønske om inhabilitet.

Votering

Planutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Ørland kommune vedtar med hjemmel i forurensningsloven § 9, jf. forurensningsforskriften § 12-6, *Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg, Ørland, Indre Fosen, Åfjord og Osen kommuner, Trøndelag* som fremlagt.